

УДК 81'25:81'31:81'42

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-217-47>

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ТА СЕМАНТИЧНІ ПАСТКИ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ

INTERCULTURAL COMMUNICATION AND SEMANTIC PITFALLS IN THE TRANSLATION OF ENGLISH NEOLOGISMS

Шихненко К. І.,*orcid.org/0000-0002-8623-2907**кандидат педагогічних наук, доцент,**доцент кафедри філології та перекладу**Київського національного університету технологій та дизайну*

Інтенсифікація глобальних комунікативних процесів зумовлює активне проникнення нових мовних одиниць у різні культурні простори. Особливо динамічно це відбувається в англomовному середовищі, де неологізми швидко набувають соціальної, ідеологічної й прагматичної маркованості. Відповідно їх адаптація в іншомовному дискурсі супроводжується низкою смислових трансформацій, що можуть спричинити втрату конотацій або викривлення первинного значення. У зв'язку з цим актуалізується потреба системного аналізу семантичних ризиків, які виникають у процесі перекладацького посередництва. Мета дослідження полягає у виявленні та типологізації семантичних пасток, що виникають при перекладі англійських неологізмів, аналізі механізмів їх формування в міжкультурному середовищі та обґрунтуванні стратегій їх мінімізації з урахуванням ролі перекладача як культурного медіатора.

Методи дослідження охоплюють семантичний аналіз, порівняльно-дискурсивний підхід, елементи контекстуального аналізу, а також узагальнення емпіричного матеріалу на основі добірки сучасних англійських неологізмів, що функціонують у медійному й цифровому просторі.

Результати дослідження свідчать, що найбільш поширеними є конотативна редукція, прагматичне викривлення та культурна невідповідність. З'ясовано, що формальне відтворення мовної одиниці без урахування її соціального контексту підвищує ризик семантичної втрати. У статті здійснено типологізацію семантичних пасток, що виникають під час перекладу англійських неологізмів, та визначено їхні структурні й функціональні особливості, а також проаналізовано механізми семантичного зсуву в умовах культурної адаптації нових мовних одиниць. Запропоновано модель ухвалення перекладацького рішення, яка враховує ступінь культурної маркованості неологізму та передбачає перевірку на наявність потенційної смислової пастки.

У висновках зазначено, що переклад нових мовних одиниць є процесом вторинної інтерпретації, у межах якого формується нове семантичне поле. Ефективність цього процесу прямо залежить від здатності перекладача інтегрувати лінгвістичні, прагматичні та соціокультурні чинники. Отримані результати можуть бути використані в підготовці перекладачів, у практиці локалізації контенту та подальших дослідженнях динаміки сучасної лексики.

Ключові слова: англійська мова, переклад, неологізми, семантика, міжкультурна комунікація, лінгвістичні виклики.

The intensification of global communicative processes leads to the active penetration of new linguistic units into diverse cultural spaces. This process is particularly dynamic within the English-speaking environment, where neologisms rapidly acquire social, ideological, and pragmatic marking. Consequently, their adaptation into foreign-language discourse is accompanied by a series of semantic transformations that may result in the loss of connotations or the distortion of the original meaning. In this regard, there is a growing need for a systematic analysis of the semantic risks arising during translational mediation. The aim of the study is to identify and typologize semantic traps encountered in the translation of English neologisms, analyze the mechanisms of their formation within the

© Шихненко К. І., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

intercultural environment, and substantiate strategies for their minimization, considering the translator's role as a cultural mediator.

The research methods encompass semantic analysis, a comparative-discursive approach, elements of contextual analysis, and the synthesis of empirical material based on a selection of modern English neologisms functioning in media and digital spaces.

The results of the study indicate that the most common phenomena are connotative reduction, pragmatic distortion, and cultural incongruity. It was established that the formal reproduction of a linguistic unit without considering its social context increases the risk of semantic loss. The article provides a typology of semantic traps arising during the translation of English neologisms, defines their structural and functional characteristics, and analyzes the mechanisms of semantic shift under conditions of the cultural adaptation of new linguistic units. A translation decision-making model is proposed, which accounts for the degree of a neologism's cultural marking and includes a verification process for potential semantic traps.

The conclusions state that the translation of new linguistic units is a process of secondary interpretation, within which a new semantic field is formed. The effectiveness of this process directly depends on the translator's ability to integrate linguistic, pragmatic, and sociocultural factors. The findings can be utilized in translator training, content localization practices, and further research into the dynamics of modern vocabulary.

Key words: English language, translation, neologisms, semantics, intercultural communication, linguistic challenges.

Постановка проблеми. Сучасний комунікативний простір характеризується високою швидкістю мовних змін, що зумовлює активне виникнення нових лексичних одиниць. Англійська мова є глобальним донором інноваційної лексики, яка оперативно поширюється через цифрові медіа, соціальні мережі та транснаціональні інформаційні платформи. У процесі інтеграції таких одиниць у національні мовні системи виникають труднощі, пов'язані з передаванням їхньої смислової структури, конотацій та прагматичних функцій.

Проблема полягає в тому, що буквальный або формально еквівалентний переклад англійських неологізмів не забезпечує адекватного відтворення їхньої культурної маркованості. Як наслідок, виникають семантичні викривлення, що негативно впливають на якість міжкультурної взаємодії. Недостатня увага до конотативних та соціальних аспектів значення ускладнює ефективну комунікацію, створюючи ризики для взаєморозуміння.

Зв'язок зазначеної проблеми з актуальними науковими й практичними завданнями зумовлений потребами сучасної лінгвістики. У науковому вимірі дослідження сприяє розвитку теорії перекладацької інтерпретації та уточненню механізмів семантичної трансформації неологізмів. У практичному аспекті результати роботи спрямовані на підвищення якості локалізації медійного контенту, розширення професійної компетентності перекладачів та вдосконалення стратегій міжкультурної комунікації в умовах глобалізації.

Попри значну кількість досліджень, присвячених перекладу нової лексики, низка аспектів залишається недостатньо опрацьованою. Насамперед відсутня узгоджена типологія семантичних пасток, що виникають під час перекладу сучасних англійських неологізмів у контексті міжкультурної взаємодії. Більшість наукових праць зосереджено на лексико-словотвірному аналізі, тоді як конотативні та прагматичні зсуви розглядаються лише фрагментарно. Обмежено дослідженням залишається механізм формування семантичного зсуву в процесі культурної адаптації. Причиною цього є складність емпіричної фіксації змін значення та швидкоплинність функціонування неологізмів у цифровому середовищі. Важливо врахувати й те, що відсутні й практично орієнтовані моделі, які б системно поєднували аналіз культурної маркованості неологізму з вибором перекладацької стратегії.

Зазначені аспекти є важливими для цілісного розуміння обраної тематики, оскільки саме вони визначають якість смислового відтворення нових мовних одиниць. Дослідження цих питань дозволяє конкретизувати роль перекладача як активного учасника міжкультурної взаємодії, а також формує науково обґрунтовану основу для мінімізації семантичних викривлень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз наукових джерел засвідчує комплексність проблеми перекладу англійських неологізмів у контексті міжкультурної взаємо-

дії. Дослідники розглядають неологізацію як динамічний процес, пов'язаний із соціальними змінами, цифровізацією та трансформацією дискурсивних практик, що безпосередньо впливає на семантичну структуру мовних інновацій і специфіку їх міжмовного відтворення.

На визначенні поняття «неологізм» зосереджують увагу К. Безпалова, О. Коваленко, пропонуючи їхню класифікацію та аналізуючи особливості перекладу новотворів в українському мовознавчому дискурсі. Авторки підкреслюють важливість семантичного аналізу як передумови адекватної інтерпретації нових одиниць, що корелює з проблематикою семантичних пасток [1]. Науковці М. Гавран, О. Білик, О. Пуга розглядають неологічну лексику як складник міжкультурної комунікації, наголошуючи на її ролі у формуванні нових смислів у глобалізованому просторі. Дослідники акцентують на культурній зумовленості нових мовних одиниць, що є важливим для розуміння механізмів семантичного зсуву [2].

Процеси неологізації сучасної англійської мови аналізує А. Лебедева, виокремлюючи словотвірні моделі та тематичні групи новотворів [3]. Способи перекладу сучасних англійських неологізмів українською мовою та основні стратегії їх передачі досліджує О. Костенко, звертаючи увагу на ризик буквального калькування, що може призводити до семантичного викривлення [4].

Функціонування неологізмів у сучасному англійському просторі аналізує Н. Демченко, підкреслюючи їх прагматичну й соціокультурну маркованість [5]. Це дозволяє розглядати нові одиниці не лише як лексичні інновації, а і як носіїв культурних кодів. Роль англійських неологізмів у сучасному суспільстві розглядає О. Остафійчук, акцентуючи на взаємозв'язку мовних змін і соціальних трансформацій. Авторка підкреслює, що семантичні модифікації відображають суспільні зрушення, що ускладнює їх міжкультурне відтворення [6]. Міжкультурну компетентність перекладача досліджує М. Іваницька, визначаючи її як важливу умову адекватної передачі культурно маркованих елементів. Авторка пропонує розглядати постать перекладача як медіатора між культурами, що безпосередньо співвідноситься з концепцією мінімізації семантичних пасток [7]. У сучасних умовах глобалізації питання науково-технічного та цифрового перекладу розглядає А. Шишко, звертаючи увагу на специфіку передачі термінологічних неологізмів. Дослідниця підкреслює швидкість семантичної еволюції цифрової лексики та важливість інтеграції соціокультурних чинників у перекладацький процес, що корелює з ризиком виникнення семантичних пасток та необхідністю вибору адекватних стратегій перекладу [8]. Семантичні аспекти англо-українських перекладацьких відповідників аналізує О. Демченко (О. Demenchuk), акцентуючи на проблемі смислової еквівалентності. Науковець підкреслює, що формальна відповідність не гарантує повної семантичної адекватності [9].

Неологізми в дипломатичному дискурсі розглядає О. Пономаренко (О. Ponomarenko), зосереджуючись на семантичних зсувах та англійських адаптаціях. Авторка демонструє, що нові одиниці можуть набувати додаткових конотацій у процесі перекладу [10]. Неологізми в лексикографії, зокрема критерії їх виявлення та включення до словників, аналізує А. Сальгадо (A. Salgado), розкриваючи механізми інституалізації нових слів, що має значення для розуміння їх стабілізації в іншомовному середовищі [11].

Методологічні аспекти викладання іноземної мови розглядає І. Шкарбан (I. Shkarban), підкреслюючи важливість формування здатності до інтерпретації нової лексики [12]. Розвиток міжкультурної та професійної комунікації через соціолінгвістично орієнтоване навчання англійської мови досліджує М. Волошин (M. Voloshyn), акцентуючи на взаємозалежності мовної інновації та культурної компетентності [13]. Відтворення неввічливості у перекладі (*translating impoliteness*) аналізують В. Янг та колеги (W. Yang et al.), визначаючи стратегії подолання прагматичних розбіжностей. Автори доводять, що неврахування культурних норм спричиняє смислові втрати, що корелює з поняттям семантичної пастки [14]. Крослінгвальні моделі семантичного зіставлення в процесі пошуку інформації різними мовами вивчають Д. Чжоу та співавтори (D. Zhou et al.), демонструючи складність автоматизованого відтворення смислової структури, що підтверджує багаторівневість проблеми міжмовної еквівалентності [15].

Аналіз наукових джерел свідчить про наявність значної теоретичної бази щодо неологізації та перекладу нових мовних одиниць. Водночас простежується недостатня систематизація саме семантичних пасток, що виникають у процесі міжкультурної адаптації англійських неологізмів. Більшість досліджень розглядають окремі аспекти, зокрема словотвір, дискурс, навчання, лексикографію або прагматику, проте не пропонують комплексної моделі мінімізації смислових викривлень.

Отже, науковий дискурс створює підґрунтя для подальшого узагальнення та інтеграції підходів, що дозволяє обґрунтувати необхідність системного дослідження семантичних пасток у перекладі англійських неологізмів як складника міжкультурної комунікації.

Мета дослідження. Мета статті полягає в комплексному аналізі особливостей міжкультурної комунікації в процесі перекладу англійських неологізмів та виявленні семантичних пасток, що виникають унаслідок розбіжностей мовних картин світу, культурних кодів і прагматичних контекстів.

Для досягнення поставленої мети передбачено реалізацію таких завдань:

- 1) здійснити типологізацію семантичних пасток, що виникають під час перекладу англійських неологізмів, та визначити їхні структурні й функціональні особливості;
- 2) проаналізувати механізми семантичного зсуву в умовах культурної адаптації нових мовних одиниць та встановити чинники, що зумовлюють викривлення значення;
- 3) розробити модель стратегічного вибору перекладацького рішення з урахуванням рівня культурної маркованості та прагматичної функції неологізму.

Виклад основного матеріалу. В умовах глобалізації та цифровізації комунікативного простору англійські неологізми стають активними носіями нових соціокультурних смислів, що швидко інтегруються в міжнародний дискурс. Відповідно, їх переклад вимагає не лише формального відтворення структури, а й глибокого осмислення семантичної, прагматичної та культурної маркованості нових мовних одиниць. Неологізми акумулюють у собі специфіку історичного моменту, ідеологічні орієнтири та особливості мовної картини світу, що зумовлює ризик смислових втрат у процесі міжкультурної трансляції [1, с. 15]. Особливої уваги потребують випадки, коли зовнішня лексична прозорість приховує складну систему конотацій і дискурсивних нашарувань. Зокрема, це актуалізує необхідність системного аналізу механізмів семантичних зсувів і вироблення науково обґрунтованих підходів до їх мінімізації.

Переклад англійських неологізмів у межах міжкультурної комунікації супроводжується не лише лексичними труднощами, а й глибшими семантичними зсувами, зумовленими культурними, прагматичними та соціальними чинниками. Нові мовні одиниці виникають у конкретному дискурсивному середовищі та акумулюють культурні конотації, які не завжди мають прямі відповідники в іншій мовній системі. З метою систематизації емпіричного матеріалу здійснено класифікацію типових семантичних «пасток», що виникають під час перекладу. Типологізація дозволяє перейти від описового аналізу до структурованого виявлення закономірностей (табл. 1).

Запропонована в таблиці 1 типологія засвідчує, що більшість семантичних викривлень виникає не на рівні денотативного значення, а в площині конотацій, прагматичних настанов і культурних сценаріїв інтерпретації. Проаналізовані приклади дають змогу простежити зростання ризику смислових зсувів у разі перекладу метафоричних неологізмів (*breadcrumbing*, *doomscrolling*), ідеологічно маркованої лексики (*woke*, *snowflake*) та одиниць, пов'язаних із переосмисленням трудової етики (*quiet quitting*). Отже, переклад неологізмів постає як складний процес реконструкції концептуальної моделі, сформованої в іншому культурному середовищі. Це підтверджує тезу, згідно з якою переклад неологізмів є насамперед актом міжкультурної інтерпретації, а не механічного лексичного добору. Систематизація семантичних пасток створює методологічну основу для подальшого аналізу стратегій перекладу та дозволяє кількісно вимірювати ризики міжкультурної комунікативної нееквівалентності.

Таблиця 1

Типологія семантичних пасток при перекладі англійських неологізмів

Тип семантичної пастки	Характеристика	Приклад неологізму	Буквальний переклад	Тип викривлення
Калькування без урахування контексту	формальне відтворення структури без збереження функції	ghosting	«привид» або «примарний»	втрата прагматичного змісту
		breadcrumbing	«розсипання хлібних крихт»	ігнорування метафоричної моделі поведінки
Конотативна редукція	нейтралізація емоційного або соціального забарвлення	woke	«пробуджений»	знецінення ідеологічного контексту
		triggered	«спровокований»	редукція психологічної конотації
Культурна невідповідність	перенесення слова без адаптації до локального дискурсу	cancel culture	«культура скасування»	семантична нееквівалентність
		snowflake (у соціополітичному значенні)	«сніжинка»	втрачена іронічно-оцінна семантика
Прагматичне викривлення	ігнорування комунікативної мети висловлювання	oversharing	«надмірне ділення»	порушення дискурсивної функції
		doomscrolling	«гортання приреченості»	нерозпізнана експресивна функція
Соціокультурна трансформація	зміна смислу через інше соціальне поле	side hustle	«побічна суєта»	зсув соціальної конотації
		quiet quitting	«тихе звільнення»	хибна інтерпретація трудової стратегії

Джерело: сформовано автором на основі [1; 4; 11].

У процесі міжкультурної комунікації значення неологізму не є статичним: воно формується в межах конкретного соціального досвіду, ідеологічних орієнтирів та дискурсивних практик певної лінгвокультури. Дослідники наголошують, що нові мовні одиниці не лише номінують нові явища, а й відображають систему цінностей та комунікативних стратегій суспільства, в якому вони виникають [2, с. 33]. У процесі міжмовного перенесення відбувається модифікація семантичного поля – від часткового звуження чи розширення значення до його повної переінтерпретації, що зумовлено відмінностями культурних кодів та прагматичних установок [8, с. 141]. Окрему увагу приділяють феномену семантичного зсуву як результату адаптації неологізму до нового дискурсивного простору, де він починає функціонувати в іншій системі соціальних координат.

Для виявлення характеру таких трансформацій здійснено порівняльний аналіз функціонування окремих неологізмів в англійському та українському комунікативних середовищах (табл. 2).

Порівняльний аналіз свідчить, що семантичні трансформації англійських неологізмів в українському дискурсі відбуваються за кількома моделями: конотативна редукція (*woke*), семантичне узагальнення (*ghosting*), формальне запозичення без повної концептуальної інтеграції (*gaslighting*), часткове відтворення змісту при збереженні іншомовної форми (*doomscrolling*), а також соціально-ціннісна переінтерпретація (*quiet quitting*, *cancel culture*). Наведені в таблиці 2 приклади демонструють, що найбільшого зсуву зазнають неологізми, пов'язані з етикою праці, психологічною чутливістю й механізмами цифрової санкції, тобто ті, що функціонують на перетині мови та соціальної ідеології. У таких випадках переклад фіксує лише поверхневу денотативну оболонку, тоді як культурний сценарій залишається неповністю відтвореним. Здебільшого спостерігається асиметрія між первинним культурним контекстом та новим соціальним середовищем функціонування, що зумовлює зміщення акцентів або втрату ідеологічної маркованості.

Таблиця 2

Порівняльний аналіз семантичних трансформацій

Неологізм	Значення в англomовному середовищі	Культурні конотації (EN)	Варіант перекладу	Семантичний зсув в українському контексті
woke	соціальна свідомість	політичний активізм, ідеологія	«пробуджений»	втрата політичної маркованості
ghosting	раптове припинення комунікації	онлайн-знайомства	«ігнорування»	узагальнення значення
gaslighting	психологічна маніпуляція	токсичні стосунки	«газлайтинг»	часткове засвоєння без пояснення
doomscrolling	нав'язливе споживання негативних новин	цифрова тривожність	«думскролінг»	збереження форми, не повністю змісту
quiet quitting	обмеження професійної залученості до формально необхідного мінімуму	критика культури overwork, поколіннєві трудові цінності	«тихе звільнення»	хибна інтерпретація як фактичного припинення роботи
cancel culture	практика публічного бойкоту за неприйнятні висловлювання або дії	соціальна відповідальність, онлайн-активізм, моральна санкція	«культура скасування»	редукція до формального «скасування» без урахування санкційного механізму
triggered	сильна емоційна реакція, зумовлена психологічним тригером	дискурс психотерапії, чутливість до травматичного досвіду	«спровокований»	нівелювання психологічного складника та травматичного напрямку

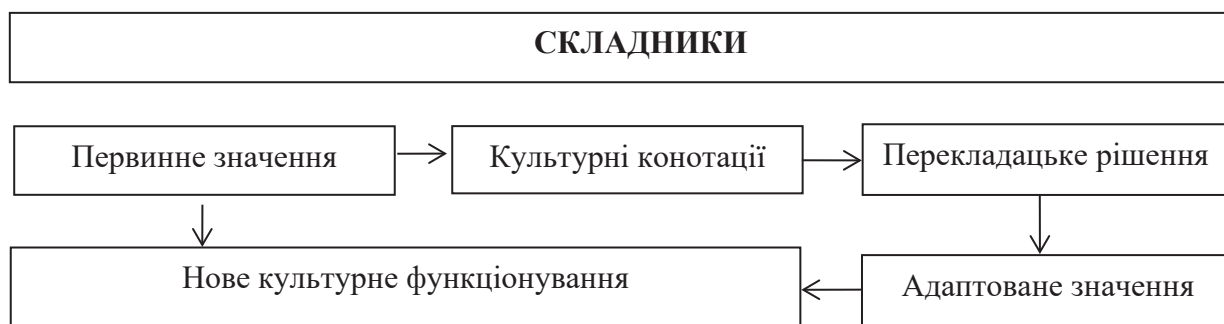
Джерело: сформовано автором на основі [2; 9; 10].

Отже, переклад неологізмів у міжкультурному вимірі постає як процес вторинного конструювання значення, у межах якого відбувається реконфігурація семантичного поля відповідно до культури реципієнта. Відповідно, це підтверджує необхідність урахування не лише лексико-семантичних параметрів, а й соціокультурної рамки функціонування нової мовної одиниці, що є визначальним чинником мінімізації семантичних втрат. При цьому варто враховувати, що семантичний зсув має системний характер і може бути класифікований як прогнозований результат міжкультурної адаптації, а не випадкова перекладацька похибка.

Наведені в таблиці 2 результати порівняльного аналізу дозволяють перейти від описового фіксування окремих випадків семантичних трансформацій до моделювання самого механізму зсуву значення. З огляду на те що неологізм виникає в конкретному соціальному та культурному середовищі, його семантика формується поетапно – від номінативного ядра до системи конотативних і прагматичних нашарувань. У процесі міжкультурного перенесення ці складники зазнають переосмислення або часткової реконфігурації, що зумовлює зміну функціонального статусу мовної одиниці. Узагальнення положень щодо динаміки неологізації, суспільного функціонування нових лексем та принципів їх лексикографічної фіксації [3, с. 206] дало підстави репрезентувати процес семантичної трансформації у вигляді структурної моделі (рис. 1).

Запропонована модель (рис. 1) демонструє, що семантичний зсув є не одномоментним актом перекодування, а багаторівневим процесом трансформації значення. Основною зоною змін є сегмент культурних конотацій, де відбувається переінтерпретація або часткова нейтралізація ідеологічних, соціальних та емоційних маркерів. Саме на цьому етапі формується потенціал семантичної пастки, оскільки перекладацьке рішення може або зберегти функціональну еквівалентність, або спричинити зміщення смислових акцентів. Модель також засвідчує, що завершальною фазою є нове культурне функціонування одиниці, у межах якого запозичений

або адаптований неологізм інтегрується в іншу мовну картину світу та починає вибудовувати власні конотативні зв'язки.

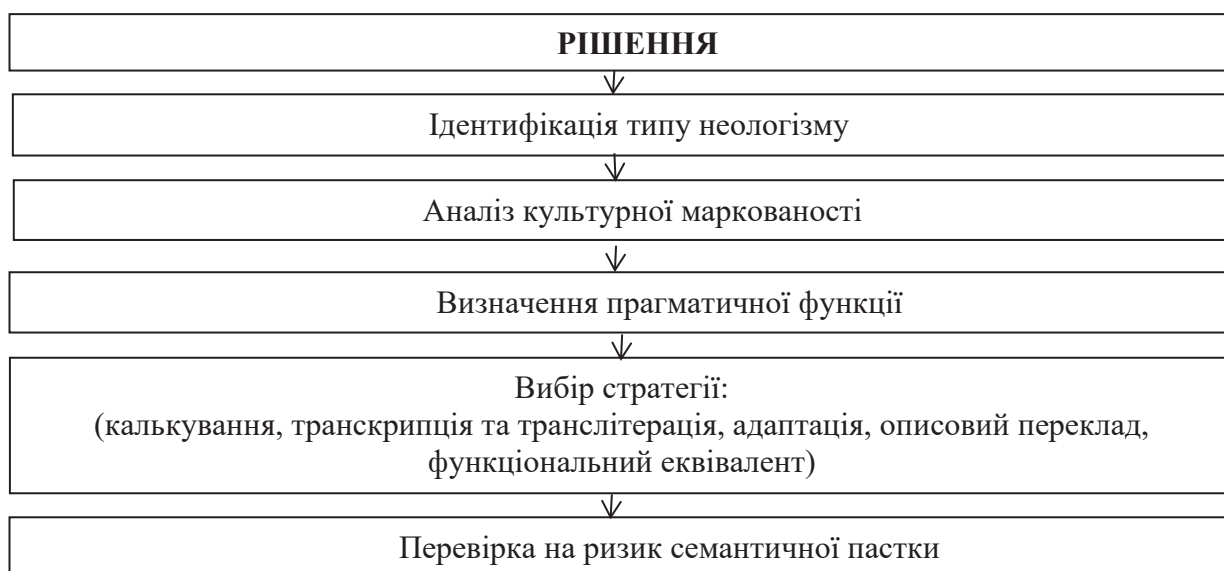

Рис. 1. Модель семантичного зсуву

Джерело: сформовано автором на основі [6; 11].

Таким чином, переклад неологізмів варто розглядати як механізм вторинної культурної інтерпретації, у межах якого перекладач є не лише транслятором, а й співтворцем нового семантичного простору.

Результати аналізу семантичних зсувів та виявлені типи семантичних пасток актуалізують потребу у формалізації самого процесу перекладацького вибору. Якщо модель семантичного зсуву (рис. 1) відображає динаміку трансформації значення, то наступним логічним кроком є окреслення алгоритму професійної дії перекладача в умовах цієї динаміки. У сучасних дослідженнях переклад розглядається як інтерпретативна діяльність, що передбачає врахування культурної маркованості, прагматичної функції та дискурсивного контексту мовної одиниці [4]. З огляду на це, доцільним є моделювання процесу ухвалення перекладацького рішення з урахуванням потенційного ризику семантичної пастки (рис. 2).

Рис. 2. Модель ухвалення перекладацького рішення

Джерело: сформовано автором на основі [4; 7; 14].

Представлена модель (рис. 2) демонструє, що переклад англійських неологізмів є багатоступеневим когнітивно-комунікативним процесом, у межах якого кожен етап – від ідентифікації типу новотвору до перевірки ризику семантичної пастки – виконує функцію смислової верифікації. Особливо значущим є блок аналізу культурної маркованості, оскільки саме він дозволяє виявити приховані ідеологічні та соціальні конотації, які не завжди експліцитно представлені в лексичній формі.

Запропонована модель свідчить, що перекладацьке рішення не може бути механічним застосуванням стандартної стратегії, а повинно ґрунтуватися на співвіднесенні прагматичної функції неологізму з особливостями дискурсу-рецепієнта. Відповідно, процес перекладу постає як контрольована інтерпретаційна діяльність, спрямована на мінімізацію семантичних втрат і забезпечення функціональної еквівалентності в умовах міжкультурної взаємодії.

Логічним продовженням запропонованої моделі є встановлення залежності між обраною перекладацькою стратегією та рівнем ризику семантичної втрати. Оскільки попередній аналіз засвідчив, що більшість семантичних пасток виникає внаслідок недостатньої культурної адаптації, виникає потреба в зіставленні стратегічних рішень з їх потенційними наслідками [14]. Узагальнення положень щодо семантичної відповідності, труднощів перекладу цифрових неологізмів та стратегій міжкультурної трансляції дозволило систематизувати кореляцію між способом перекладу та ймовірністю смислового викривлення (табл. 3).

Таблиця 3

Кореляція між стратегією перекладу та ризиком семантичної втрати

Стратегія	Рівень культурної адаптації	Ризик семантичної пастки
Калькування	низький	високий
Транслітерація	низький-середній	середній
Адаптація	високий	низький
Описовий переклад	високий	низький

Джерело: сформовано автором на основі [8; 9; 14].

Наведена в таблиці 3 кореляція демонструє пряму залежність між ступенем культурної адаптації та ймовірністю виникнення семантичної пастки. Стратегії з мінімальним інтерпретативним втручанням (калькування, транслітерація) характеризуються підвищеним ризиком редукції конотацій або прагматичного викривлення, оскільки вони зберігають формальну структуру без повної інтеграції в новий соціокультурний контекст. Натомість адаптація та описовий переклад забезпечують глибшу реконструкцію смислового поля, що знижує ризик семантичної асиметрії.

Отже, ефективність перекладу англійських неологізмів визначається не ступенем формальної точності, а рівнем культурно-прагматичної відповідності. Перекладач у цьому процесі є активним агентом міжкультурної комунікації, який не лише передає лексичне значення, а й конструює нову модель смислової взаємодії між культурами. Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що переклад неологізмів є процесом вторинної семантичної репрезентації, в межах якого формується нове культурне функціонування мовної одиниці. Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на емпіричне вимірювання ступеня семантичної адаптації в різних типах дискурсу, зокрема медійному та цифровому.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що переклад англійських неологізмів у сучасному міжкультурному просторі є процесом складної семантичної реконфігурації, а не механічного відтворення нової лексичної одиниці. Основні труднощі виникають не на рівні денотативного значення, а в площині конотативних, прагматичних та соціокультурних нашарувань, які формують дискурсивну ідентичність неологізму. Саме в цій зоні відбувається найбільш інтенсивний семантичний зсув, що зумовлює ризик втрати ідеологічної маркованості, емоційного забарвлення або функціональної спрямованості мовної одиниці.

Відповідно, типологізація семантичних пасток дозволила систематизувати механізми смислових викривлень і перейти від фрагментарного опису окремих випадків до виявлення закономірностей їх виникнення. При цьому порівняльний аналіз функціонування неологізмів в англomовному та українському дискурсі продемонстрував, що культурна адаптація супроводжується частковою або повною модифікацією семантичного поля – від конотативної редукції до вторинної переінтерпретації значення.

Запропоновані моделі семантичного зсуву та ухвалення перекладацького рішення підтвердили доцільність структурованого підходу до аналізу перекладацьких стратегій. Вони показують, що мінімізація семантичних втрат безпосередньо залежить від глибини культурно-прагматичного аналізу та здатності перекладача зіставити первинне значення з новим соціальним контекстом. Перекладач постає як активний суб'єкт міжкультурної взаємодії, який не лише транслює значення, а й формує нове поле його функціонування.

Отримані результати розширюють теоретичне розуміння процесів культурної інтерпретації мовних інновацій та мають практичну цінність для підготовки перекладачів, локалізації медійного й цифрового контенту, а також для подальших досліджень динаміки сучасної лексики. Перспективним напрямом наукових розвідок є емпіричне розширення корпусу аналізованих неологізмів і вивчення їх функціонування в різних типах дискурсу, зокрема в політичному, медійному та професійному середовищах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Безпалова К. В., Коваленко О. В. Неологізми у сучасному українському мовознавстві: визначення, класифікація, переклад. *Записки з романо-германської філології*. 2024. № 2 (53). С. 15–30. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2024.2\(53\).323935](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2024.2(53).323935)
2. Гавран М., Білик О., Пуга О. Неологічна лексика англійської мови як невід'ємна складова міжкультурної комунікації. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2024. № 1 (25). С. 33–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2024.25.33-41>
3. Лебедева А. В. Неологізація лексичного складу англійської мови новітнього часу. *Нова філологія*. 2021. № 1(81). С. 206–210. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-81-1-31>
4. Костенко О. Г. Сучасні англійські неологізми та способи їх перекладу українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*. 2020. № 13 (2). DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2020.13-2.19>
5. Демченко Н. Особливості функціонування неологізмів в сучасній англійській мові. *Мова і культура*. 2019. № 196. С. 48–55. URL: <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/3667> (дата звернення: 20.02.2026).
6. Остафійчук О. Д. Неологізми англійської мови в сучасному суспільстві. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Том 31 (70) № 3 Ч. 1. С. 156–160. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.3-1/28>
7. Іваницька М. Міжкультурна компетентність перекладача у дзеркалі сучасних міжнародних контактів. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2022. № 202. С. 44–53. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077-2022-1-202-44-53>
8. Шишко А. Сучасні питання та загальні особливості науково-технічного перекладу в сучасних умовах глобалізації. *International Science Journal of Education & Linguistics*. 2024. Т. 3. № 2. С. 126–133. DOI: <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240302.14>
9. Demenchuk O. Semantic aspects of translation: English-Ukrainian correspondences. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство)*. 2025. № 40. С. 141–147. DOI: <https://doi.org/10.31652/2521-1307-2025-40-15>
10. Ponomarenko O. Neologisms in the diplomatic discourse of romance-language countries: semantic shifts, translation and English adaptations. *Studia Philologica*. 2025. № 25. P. 145–155. DOI: <https://doi.org/10.28925/2412-2491.2025.2510>
11. Salgado A. Neologisms in lexicography: from detection to inclusion criteria. *Reference module in social sciences*. 2026. DOI: <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-95504-1.01147-9>
12. Shkarban I. Methodological aspects of the first foreign language for history and archaeology bachelors. *Освітологічний дискурс*. 2023. Vol. 1(40). P. 134–151. DOI: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2023.18>
13. Voloshyn M. M. Enhancing intercultural and professional communication in architecture and design through sociolinguistics-based English teaching. *Академічні візії*. 2025. № 49. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18011216>

14. Yang W., Syed Abdullah S.N., Ang L. H., Yang M. Translating impoliteness – literature review, translation challenges, and translation strategies in cross-cultural communication. *Humanit Soc Sci Commun*. 2025. Vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41599-025-05092-4>

15. Zhou D., Qu W., Li L., Tang M., Yang A. Neural topic-enhanced cross lingual word embeddings for CLIR. *Information Sciences*. 2022. Vol. 608. P. 809-824. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ins.2022.06.081>

Дата першого надходження статті до видання: 10.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026